

A Pesti Központi Kerületi Bíróság

a dr. [REDACTED] ügyvéd ([REDACTED]) által képviselt
Lombard Lízing Zártkörűen Működő Részvénytársaság (6720 Szeged, Somogyi Béla utca 19.)
felperesnek

a dr. Madari Ügyvédi Iroda – ügyintéző dr. Madari Tibor ügyvéd (1027 Budapest, Frankel Leó u. 5.
mfsz. 2.) által képviselt
[REDACTED] ([REDACTED]) **alperes ellen**

lízingdíj tartozás megfizetése iránt indított perében meghozta az alábbi

Í T É L E T E T

A bíróság a felperes keresetet elutasítja.

A bíróság kötelezi a felperest, hogy 260.052,- (kettőszázhatvanezer-ötvenkettő) forint + Áfa, bruttó 334.077,- (háromszázharmincnégyezer-hetvenhét) forint perköltsége az alperesnek 15 nap alatt fizessen meg.

Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított tizenöt napon belül fellebbezésnek van helye, melyet a Fővárosi Törvényszéknek címezve a jelen bíróságon lehet elektronikus úton vagy a nem elektronikus kapcsolat tartó fellebbező fél esetén papír alapon 4 példányban benyújtani.

A felek a fellebbezési határidő lejárta előtt közösen kérhetik a fellebbezés tárgyaláson kívüli elbírálását.

Ha a fellebbezés csak a kamatfizetésre, perköltség viselésére vagy összegére, illetve a meg nem fizetett illeték vagy az állam által előlegezett költség megfizetésére vonatkozik; az előzetes végrehajthatósággal, a teljesítési határidővel vagy a részletfizetés engedélyezésével kapcsolatos, vagy csak az ítélet indoklása ellen irányul, a fellebbező fél a fellebbezésben kérheti tárgyalás megtartását.

I N D O K O L Á S

A bíróság a lefolytatott bizonyítási eljárás alapján az alábbi tényállást állapította meg;

A felperes, mint lízingbeadó és az alperes, mint lízingbe vevő között 2007. szeptember 14. napján -- [REDACTED] számú egyedi lízingszerződés jött létre, mely szerződés tárgya egy BMW 530D típusú személygépkocsi volt. A személygépkocsit ténylegesen az alperes fia nézte ki az NT AUTÓ Kft

autókereskedésében, aki megállapodott az édesanyjával, hogy a szerződő az édesanyja, az alperes. A gépjármű bruttó vételára 5.250.000,- forint volt. A szerződés alapján a felek az első lízingdíj összegét 1.765.500,- forintban határozták meg az egyedi szerződésben, mely lényegében az önerőt jelentette, mivel azt az alperes számla szerint vételárelőlegként fizette meg. A lízingdíj törlesztésének számát 72 darabban, a rendszeresen fizetendő lízingdíjak összegét 72 x 84.131,- forintban, az összes lízingdíjat 7.822.932,- forintban határozták meg.

Az egyedi lízingszerződés 1. pontja rögzítette, hogy az egyedi lízingszerződésben nem szabályozott kérdéseket a szerződés elválaszthatatlan részét képező PLA/2006.07.01. Üzletszabályzat a gépjármű lízing tevékenységről tartalmazza.

A 2. pont rögzítette, hogy az alperes a lízingszerződés aláírásával elismeri, kijelenti, hogy az Üzletszabályzatban foglaltakat megismerte és megértette. Az Üzletszabályzat átvételét az aláírásával nyugtázza.

A 3. pont: mértékadó devizanemként CHF került meghatározásra.

A 4. pont: a lízingbevevő által választott „kamatváltozás I. és kamatváltozás II.”(árfolyamváltozás) elszámolási mód: normál devizaalapú finanszírozás, normál devizakonstrukció. A „kamatváltozás I. és II.”-t (árfolyamváltozás) az alperes a lízingbeadó hirdeteménye szerinti gyakorisággal köteles megfizetni.

Az 5. pont: az alperes a hitelminősítési díjat és az első lízingdíjat a lízingbeadó megbízásából a szállítónak fizeti meg, melyet a lízingbeadó a hitelminősítési díj és első lízingdíj teljesítéseként tud be.

A szerződéskötéskor hatályos, a lízingszerződés részévé vált PLA/2006.07.01. Üzletszabályzat, mint, általános szerződési feltételek perbeli jogvita elbírálása szempontjából releváns rendelkezései az alábbiak voltak.

I.1.: lízingszerződés: A hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. tv. hatálya alá tartozó olyan pénzügyi lízingszerződés, amellyel a futamidő lejártakor a lízingbevevő a lízingszerződésben foglalt kötelezettségeinek maradéktalan teljesítésével a dolog tulajdonjogát megszerzi.

I.2.: finanszírozási kérelem: a lízingbevevő által aláírt, és a lízingbeadóhoz megküldött olyan nyomtatvány, amely tartalmazza a lízingbevevő azonosításához és minősítéséhez szükséges adatokat.

I.4.: egyedi lízingszerződés a lízingbeadó és a lízingbevevő jogviszonyára vonatkozó olyan szerződés, amelyben a felek meghatározzák - különösen - a szerződés tárgyát, futamidejét, az egyes törlesztőrészek összegét, esedékességének időpontját, a mértékadó devizanemet, és minden más, a közöttük létrejövő megállapodásból eredő egyedi feltételeket.

I.6.: normál deviza konstrukció: amennyiben a mértékadó devizanem nem forint, a lízingbevevő a „kamatváltozás I. és II.” -t a lízingbeadó hirdeteménye szerint köteles megfizetni. Az I.11.: a kamat meghatározását rögzítette.

I.10: lízingdíj: A lízingdíj magába foglalja a Lízingbe vevő tőketartozását, (a lízingtárgy nettó beszerzési ára) és a tőkére számított ÁFÁ-t, valamint a kamatot, és a regisztrációs díjat

I.11: Kamat: A tőke vetített kamat degresszív módon kerül meghatározásra az alábbiak szerint:

a.) a futamidő első 36 hónapját követően a kamat 2%-kal csökken

b.) amennyiben a teljes futamidő 50%-a nem éri el a 36 hónapot, abban az esetben a teljes futamidő 50 %-át követő első teljes naptári hónapban csökken a kamat 2%-kal.

Amennyiben az a.) vagy b.) pont szerint csökkenő kamat alacsonyabb, mint a mértékadó kamat hatályos referencia értéke, abban az esetben a kamat egyenletes a teljes futamidő alatt.

I.12.: a mértékadó devizanem az egyedi lízingszerződésben meghatározott devizanem.

I.13.: a mértékadó kamatlábat határozta meg, a c) pont szerint ha a mértékadó devizanem egyéb (nem forint és nem EURO), úgy a mértékadó kamatláb a londoni bankközi piacon a mértékadó devizanemben három havi időtartamra jegyzett, a Reuters Monitor megfelelő oldalán naponta

közzétett kínálati referencia- kamatláb (három havi London Interbank Offered Rate-LIBOR).

A I.15. b): a mértékadó kamatláb hatályos referencia értéke az egyedi lízingszerződés futamideje alatt a „kamatváltozás I.” érvényesítés esetén a mértékadó kamatláb %-ban kifejezett azon értéke, amelyet a lízingbeadó az egyedi lízingszerződésre érvényesített mindenkori utolsó „kamatváltozás I.” keretében hirdetménye szerint meghatározott.

I.17.:Árfolyam: a Takarékbank Rt. által a mértékadó devizanemre kiemelt ügyfelek számára jegyzett hivatalos, forintban kifejezett árfolyam. I.18: Mértékadó árfolyam: a mértékadó devizanem vételi árfolyama az egyedi lízingszerződés létrejötte napján.

I.19.: rendkívüli árfolyamesemény: az árfolyam szélsőséges mértékű 25%-ot meghaladó növekedése a mértékadó árfolyamhoz képest vagy egyéb, a Magyar Nemzeti Bank, mint jegybank által foganatosított rendkívüli intézkedés, amely a forint árfolyamát a jövőben szélsőségesen befolyásolhatja.

I.20.a) Kamatváltozás I.: a mértékadó kamatláb pénzpiacon bekövetkezett százalékos értékének változása függvényében a hátralévő lízingdíjak összegét érintő kamatkülönbözet.

I.20.b) Kamatváltozás II. (árfolyamváltozás): a mértékadó árfolyam és a fizetési esedékesség napján aktuális deviza eladási árfolyam változásának függvényében az alábbi képlet szerint meghatározott kamatkülönbözet.

I.20.c) Kamatváltozás II. - fizetési kötelezettség x „fizetési esedékesség napjának aktuális deviza eladási árfolyam/mértékadó árfolyam) – 1).

I.20.d) Kamatváltozás III. (árfolyamváltozás): a lízingszerződés futamidő lejárta előtti megszűnésekor fizetendő — ki nem terhelt — kamatkülönbözet, amelynek mértéke a szerződés megszűnésének eseteit szabályozó rendelkezésekben külön kerül meghatározásra.

II.3.: a lízingbeadó jogosult a kamatváltozás I. érvényesítésére a még nem esedékes lízingdíjak összegének meghatározásával, ha a mértékadó kamatláb pénzpiacon kialakult értéke eltér az egyedi lízingszerződésben meghatározott hatályos referenciaértéktől (...).”

II.4.: az esedékessé vált lízingdíjakra jutó kamatváltozás II-t a lízingbeadó utólag - a hirdetményben közzétett gyakorisággal - terheli ki, amennyiben a még ki nem terhelt valamennyi kamatváltozás II. összege legalább a hirdetményben meghatározott mértéket elérte. A szerződés megszűnésekor a lízingbeadó a ki nem terhelt valamennyi kamatváltozás II-t kiterheli, illetve jóváírja.

VI.4.a) és b) pontjai: a Lízingbeadó jogosult a lízingszerződést azonnali hatállyal felmondani, amennyiben a lízingbevevő a szerződésben foglalt kötelezettségeit megszegi, így különösen a lízingbevevő első alkalommal 15 napot meghaladó fizetési késedelembe esik, és a lízingbeadó írásbeli felszólítása alapján a felszólító levélben megjelölt póthatáridőben sem Ha a lízingbevevő második alkalommal is fizetési késedelembe esik anélkül, hogy a lízingbeadó — akár az első alkalommal is — a teljesítésre írásbeli felszólítást küldene és póthatáridőt jelölne meg.

Az Üzletszabályzat VII.3. pontjának b) és c) pontja szerint a lízingszerződés megszűnése a lízingbevevő szerződésszegése miatti felmondás esetén a lízingbeadó a lízingbevevőtől olyan mértékű kártérítést követelhet, amely abba a helyzetbe hozza, amelybe akkor került volna, ha a lízingbevevő szerződésszerűen teljesít. A felmondás napján a lízingbevevő valamennyi fizetési kötelezettsége az alábbiak szerint esedékessé válik: - a hirdetmény szerinti külön eljárási díjak, és költségek, különös tekintettel a kintlévőségi eljárás lefolytatásának ügyviteli költségére, a felmondás napján fennálló tőke-, ÁFA-, kamattartozás, és a maradványérték, - a felmondás napjáig esedékes, meg nem fizetett valamennyi kamatváltozás II.-t és az arra felszámított kamatot, - az alábbi képlettel számított kamatváltozás III. (a felmondás napján fennálló tőke-, ÁFA- és kamattartozás összege x ((a felmondás napján aktuális deviza eladási árfolyam/mértékadó árfolyam) — 1).

Felperes forgalmi kimutatása alapján 2007. szeptember 14. napján az alperes 1.765.500,- forint lízingdíjat fizetett. Ténylegesen a szállítónak fizette meg, és a felperes nevére a számlán vételárelőlegként került a elszámolásra. 2007. szeptember 20. napján az alperes 34.500,- forintot a szállítónak kifizetett hitelminősítési díj címén. 2007. szeptember 19. napján a felperes kiterhelt

lízingdíjként 1.765.500,- forintot, és ugyanezen összeg ugyanezen a napon megfizetve könyvelésre került. A felperes a 2013. 12. 02-i forgalmi kimutatáson, az elszámoláson a lízingdíjat megbontotta tőke, kamat részre. Az első részlet, a 2007. október 5-i lízingdíj tőkéje 52.016,- forint, míg a kamat 32.115,- forint volt, majd november 5. napján a tőke 22.838,- forint, míg a kamat 61.293,- forint és ez a tendencia folytatódott, vagyis a lízingdíj kamatrésze kétszer, két és félszer, nagyobb volt, mint a lízingdíj tőkerésze. A lízingdíj tőke és kamat része minden hónapban változó volt. Ennek oka az elszámolásból nem volt levezethető. A kamatrész alapját képező kamat nagysága, és a mértékének változása, mibenléte nem volt megállapítható. 2008. márciusától a rendszeresen fizető lízingdíj összege változóvá vált eltérően az egyedi lízingszerződésben meghatározott 84.131,- forinttól. A lízingdíj tőke, illetőleg kamatrész megbontására, kiszámíthatóságára és a kamat mibenlétére, az induló kamat mértékére ennek változására a felperes a keresetében tényállítást felhívás ellenére nem tett.

A forgalmi kimutatás alapján árfolyamváltozás 2008. februárjában, májusában, júliusban, 2009. februárban, áprilisban, júniusban, júliusban, októberben, 2010. januárban, márciusban, áprilisban, júniusban, júliusban, 2013. augusztus hónapban került terhelésre, illetőleg jóváírásra.

A lízingdíjakat ténylegesen az alperes fia fizette. A lízingdíj késedelmes fizetése okán a felperes a 2013. augusztus 12. napján kelt levéllel a fenti szerződést 2013. szeptember 4. napjára felmondta. A felmondó levél szerint a felmondás napjáig esedékessé vált meg nem fizetett tartozás 191.140,- forint volt. A felperes tájékoztatta az alperest, hogy a szerződés megszűnésének napjával a szerződésből eredő valamennyi tartozása egy összegben esedékessé válik. A szerződés megszűnésének napjával esedékessé váló tartozását az alperesnek 2.103.838,- forint tőke, 22.131,- forint lejárt kamat, 1.331.757,- forint árfolyamváltozás II., 790.820,- forint árfolyamváltozás I., árfolyamváltozás kamataként 136.436,- forint, ügyviteli költségként 105.192,- forintot és szerződés kezelési díjat 600,- forintot írt elő az alperesnek azzal, hogy felszólította fenti tételek megfizetésére. Felszólították az alperest a lízingtárgy visszaadására.

A DH.2 törvényi elszámolás alapján 2015. február 1. napján 153.296,- forintot írt jóvá a felperes az alperesi tartozásból. Az elszámolási kötelezettség alapján készült új forgalmi kimutatást a felperes nem csatolt.

A felperesi felmondáskori tartozáskimutatás alapján a felmondás napjáig az alperesnek szerződéskezelési díj címén 240,- forint, késedelmi kamat címén 3.498,- forint, lízingdíj címén 2 x 51.874,- forint (2013. 06. és 07. hónap.), árfolyamváltozás címén 30.880,- forint, szerződéskezelési díj címén 900,- forint, lízingdíj címén augusztusra 51.874,- forint, összesen **191.140,- forint** hátraléka volt. A felmondással a felmondás napján esedékesé vált követelés a felperesi kimutatás szerint árfolyamváltozás címén 2.276.283,- forint, KHR nyilvántartásba vételi költség 750,- forint, szerződés kezelési díj 900,- forint, késedelmi kamat 2.434,- forint, lejárt lízingdíj 2.141.150,- forint, kintlévőségi eljárási díj 105.192,- forint, árfolyamváltozás 31.221,- forint, egyéb ügyviteli költség 5.700,- forint, árfolyamváltozás 32.522,- forint, összesen **4.787.292,- forint** volt. Az értéknapi késedelmi kamat 116.830,- forint, a KHR-be történő bekerülés 750,- forint volt. Az elszámolás értéknapi követő késedelmi kamat terhelések 235.362,- forint, 274.118,- forint és 38.170,- forint volt.

A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest a fenti tételek, azaz a felmondás napjáig esedékessé vált meg nem fizetett tartozás, a felmondás okán lejárttá vált a szerződés megszűnésének napjával esedékessé váló fenti tartozás, a felmondás napját követő terhelések és az ügyfél-tartozás elszámolást követő késedelmi kamatterhelések alapján 5.261.056,- forint főkövetelés, a fenti összeg után 2017. 06. 30. napjától 12. 13. napjáig terjedő időre 38.170,- forint szerződéses késedelmi kamat, valamint a fenti tőkéből 4.634.746,- forint után 2017. 12. 14. napjától a mindenkori

jegybanki alapkamat kétszeresének megfelelő mértékű kamata, valamint a felmerült perköltség, eljárás díj és ügyvédi költség megfizetésére. A felperesi képviselő díját az IM rendelet alapján kérte meghatározni azzal, hogy Áfa-körbe tartozik.

A felperesi tényállítás szerint a felek között 2007. szeptember 14. napján eszközbeszerzés céljából lízingszerződést kötöttek, mely szerződésben rögzítésre került az összes lízingdíj, a lízingdíj részleteinek száma és esedékessége, valamint az, hogy a szerződés deviza svájci frank alapú. Az egyedi szerződés elválaszthatatlan része volt az Üzletszabályzat, melynek alapján a terhelések és jóváírások megtörténtek. A szerződés lényeges tartalmi elemei rögzítésre kerültek. Hivatkozott arra, hogy a szerződéshez kapcsolódó Üsz. rendelkezéseiből a választott devizakonstrukció mértékadó devizanem elszámolást választotta az alperes. Az Üsz. I.6., I.7., I.8., I.12., I.17., I.18., I.19., I.20.b), I.20.c), I.20.d), II.4., III.1.b), VIII.4. pontokból a gondos átolvasás és megfelelő értelmezés mellett egyértelműen megállapítható, hogy a lízingszerződés árfolyamkockázattal jár, megfelelő tájékoztatást adott.

Elvárható volt az alperestől, mint fogyasztótól is, hogy megfelelően tájékozódjon a szerződési konstrukcióról, a szerződés aláírása előtt. A lízingszerződésre nem vonatkoznak a Hpt. 203. § és a 213. § rendelkezései.

A felperes keresete jogcímekeként hivatkozott az 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: rPtk.) 198. §, 201. §, 318. § (1) bekezdés és 523. § -ban foglaltakra.

Az alperes a felperesi keresetet jogalapjában és összecszerúságában is vitatta. Hivatkozott arra, hogy nem állapítható meg, hogy a szerződés pontosan kik között jött létre, hiszen az egyedi szerződés nem tartalmazza a lízingbevevő pontos megjelölését, illetőleg annak egyértelmű meghatározását, adatait. A lízingbe adó és szállító címén Lombard, illetőleg az Autókereskedő aláírása is szerepel.

A szerződés nem jött létre a Ptk. 205. § (2) bekezdése alapján, így az alperesnek tartozása nincs. Előadta, hogy akarathiba miatt nem jött létre a szerződés, mivel az alperes szándéka kölcsönszerződés megkötésére és nem lízingszerződésre vonatkozott. Nem hívták fel a figyelmét a lízing és a kölcsön közötti különbségre, arra, hogy a kölcsönszerződés vonatkozásában a Hpt. szigorúbb feltételeket ír elő. Ezt támasztja alá, hogy vételár előlegként számolták el a befizetést, nem lízingdíj címén a felperes által kiállított számlán.

Nem jött létre a szerződés amiatt, mert nem közölték az alperessel, hogy a deviza alapú nyilvántartás milyen kockázatokkal és következményekkel jár, kockázatfeltáró nyilatkozat nem készült. Nem tudott arról, hogy a lízingdíj, és a lízingdíj törlesztőrészleteinek nagysága is folyamatosan változik az árfolyamváltozás okán.

Az alperes ténylegesen a felperesi elszámolás jóváírási rubrikáinak összeadása alapján 4.225.922,- forintot fizetett meg, továbbá megfizetett még kétszer 1.765.500,- forintot, valamint 327.849,- forintot, összesen 8.084.771,- forintot. Ha összeadjuk a szerződésben meghatározott 72 x 84.131,- forint lízingdíjat, mely 7.822.932,- forint, akkor megállapítható, hogy az alperes túlfizetésben van.

Előadta, hogy a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete 2010. május 21. napján kelt határozatával a felperest bírsággal sújtotta. Megállapította, hogy a felperes 2005. - 2008. években megsértette az ügyfelek tájékoztatására vonatkozó jogszabályi előírásokat, mert nem alkalmazott a deviza alapú hitelekhez kapcsolódóan kockázatfeltáró nyilatkozatot, melyben a szerződéses ügyletben az ügyfeleket érintő kockázatok bemutatásra és ennek megtörténte az ügyfél által igazolásra kerültek volna. Felhívta ezen jogszabályok betartására. A Hpt. 203. § (6) és (7) bekezdése írja elő ezen kötelezettségét a felperesnek 2005. január 1. napjától. Utalt továbbá a Hpt. 2008. szeptember 1. napjától hatályos 203. § (4) és (5) bekezdésére is, melyet szintén a felperesi társaság megsértett.

Amennyiben a bíróság ezen kifogását nem fogadja el, és mégis létrejött volna a szerződés, úgy álláspontja szerint a szerződés semmis a Hpt. 213. § (1) bekezdés a), b) és c) pontja alapján, ezt meghaladóan jóerkölcsbe ütközik, a Ptk. 200. § (2) bekezdése alapján. Hivatkozott arra, hogy a szerződés a Hpt. 213. § (1) bekezdés a) pontja szerint semmis, mert nem tartalmazza a kölcsön összegét devizában kifejezve. A b) pont szerint semmis, mert a teljes hiteldíj mutató a szerződésben feltüntetve nincs. A c) pont szerint semmis, mivel a szerződés nem tartalmazza a kamat éves százalékban meghatározott mértékét.

A szerződés a Ptk. 200. § (2) bekezdés szerinti jó erkölcsbe ütköző, figyelemmel arra, hogy olyan ügyletet kötött az alperessel, amelynek valós kockázatait nem tárta fel és azt az alperes nem volt képes felmérni. Az alperes egyoldalú ismerethiányát kihasználta.

A szerződés tisztességtelen szerződési feltételeket is tartalmaz. Az alperes nem kapott megfelelő árfolyamkockázati tájékoztatást az rPtk 205. §-a szerint a felperes megsértette a Ptk. 4. §-ban foglaltakat, a jóhiszeműség és tisztesség követelményének nem felelt meg az eljárása, a Ptk. 5. §-a alapján pedig joggal való visszaélésnek minősülő joggyakorlásnak minősítette a felperesi eljárást. A nem kellő mélységű tájékoztatás miatt az alperest nem hozták valós döntési helyzetébe, a forintban teljesítendő kötelezettség emiatt kiszámíthatatlanná, kalkulálhatatlanná vált, bizonytalansági tényezőket tartalmazott.

Álláspontja szerint a szerződés tisztességtelen elemeket tartalmaz, a IV.1 pont, a „kamatváltozás I. és II.” fogalmak nem tisztázottak.

A IV.2 pont mivel az alperes a szerződéskötéskor Üzletszabályzatot nem kapott, így a szerződésnek nem része a Hirdetmény és az Üzletszabályzat. Álláspontja szerint a tisztességtelenség oka ekörben, hogy a 18/1999. Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés j) pontja értelmében az átvétel igazoltatásával a szerződésben tisztességtelenül megfordítja a bizonyítási terhet a fogyasztó hátrányára.

Hivatkozott továbbá az Európai Bíróság különböző ítéleteire, melyekben meghatározásra kerültek a fogyasztóvédelmi szempontok. Mivel az Üzletszabályzat kiesik a szerződésből, a kötelelem nem jött létre, mert nem volt konszenzus a felek között, lényeges elemekben nem állapodtak meg. Szerződés nem jött létre. Álláspontja szerint a Ptk. 205/B. § (1) bekezdése alapján az Általános Szerződési Feltétel akkor válik a szerződés részévé, ha alkalmazója lehetővé tette, hogy a másik fél tartalmát megismerje és ha azt a másik fél kifejezetten vagy ráutaló magatartással elfogadta.

Az Üzletszabályzat X. fejezet 4. pontja szintén tisztességtelen szerződési rendelkezés.

Az alperesi állítás szerint Üzletszabályzatot, Hirdetményt nem kapott a szerződés aláírásakor és álláspontja szerint a felek között lényegében kölcsönszerződés jött létre, illetőleg azt kötötte a felperessel. A kölcsönszerződés tartalmára tényállítást nem tett.

Amennyiben a bíróság ezt viszont nem tartja alaposnak akkor ugyanezen pontok alapján a szerződés érvénytelen a szerződés lényeges tartalmi elemek hiánya miatt.

A IV.3 pont a deviza alapú elszámolás is szintén tisztességtelen szerződési feltétel.

A kereset összegszerűséget is vitatta azzal, hogy a bizonyítási teher a felperesé. Vitatta a tőkét, a szerződés kezelési díjat, árfolyamváltozást, kamatot, késedelmi kamatot, illetőleg annak mértékét, kiszámíthatóságát. Álláspontja szerint a felperesnek részletes tényelőadást kellett volna adnia, hogy a szerződés megkötésétől az igényérvényesítéséig mely időpontban, a szerződés mely rendelkezése alapján, milyen mértékű tőke, kamatfizetési kötelezettség keletkezett, milyen árfolyamon és ezeket pontosan, hogyan, milyen módon számolta ki, illetőleg vezette le. Meg kellett volna jelölnie ezek jogalapját, melynek nem tett a felperes eleget. A csatolt kimutatás nem átlátható.

A felperesi kereset az alábbiak szerint alaptalan.

A bíróság a fenti tényállást a felperesi, alperesi nyilatkozatokból, alperes személyes meghallgatásából, a csatolt egyedi lízingszerződés, Üzletszabályzat, felhívások, levelezés, forgalmi kimutatás alapján állapította meg.

A felperesi kereseti tényállítás szerint a felperes és alperes között svájci frank alapú lízingszerződés került megkötésre 2007. szeptember 14. napján. Rögzítésre került az összes lízingdíj, a lízingdíj részletek száma és esedékessége, a szerződés CHF, deviza alapú volt.

A felperes keresete jogcímeiként hivatkozott az 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: rPtk.) 198. §, 201. §, 318. § (1) bekezdés és 523. § -ban foglaltakra.

A perben a 2013. évi V. törvény hatálybalépésével összefüggő átmeneti és felhatalmazó rendelkezésekről szóló 2013. évi CLXXVII. törvény (Ptké.) 50. § (1) bekezdése alapján az rPtk. szabályai voltak irányadók.

A felek egyezően adták elő, hogy a perbeli szerződés fogyasztói szerződés.

A bíróság figyelemmel arra, hogy felperes keresetében lízingszerződés címén kérte az alperes kötelezését, ugyanakkor a jogcímként az rPtk. 523. §-ára hivatkozott, felhívta a felperest arra, hogy a tényállítását pontosítsa a szerződés lényeges tartalmi elemei vonatkozásában. Tájékoztatva a bíróság a felperest a Pp. 3. § (3) bekezdése alapján, hogy a felperesnek a perben bizonyítania kell, hogy a felek között lízingszerződés jött létre, a lízingszerződés lényeges tartalmi elemei írásban meghatározásra kerültek, a keresetben kért lízingdíj tőke és késedelmi kamat részének mértékét, jogcímét, a szerződés szerinti pontos levezetését, a felmondás jogszerűségét. A felperes keresetében konkrét tényállítást a szerződés lényeges tartalmi elemeire, különösen a lízingdíj mértékére, a lízingdíj mibenlétére, a lízingdíj részét képező tőke, illetőleg kamat, arányára, mértékére, ennek számítási módjára, a lízingdíj részletek változására, ennek a szerződés alapján levezethető számítási módjára, az alkalmazott konkrét árfolyam mértékére, árfolyamváltozásból eredő terhelések számítási módjára, az ezzel kapcsolatos elszámolásra pontos tényállítást a bírói felhívás ellenére nem tett. Ezt az alperes is kifogásolta. A bíróság rögzíti, hogy az Üsz. szabályaira utalás a szerződés konkrét tartalmára vonatkozó tényállítást nem pótolja.

Az alperes ellenkérelmében a felperesi kereset jogalapját és összecszerűségét is vitatta.

Az alperes hivatkozott arra, hogy a felek közötti szerződés **nem jött létre**, mivel az alperes szándéka nem a lízing szerződés megkötésére, hanem kölcsön szerződés megkötésére irányult.

Az rPtk. 205. § (1) bekezdése szerint a szerződés a felek akaratának kölcsönös és egybehangzó kifejezésével jön létre. (2) bekezdés A szerződés létrejöttéhez a feleknek a lényeges, valamint a bármelyikük által lényegesnek minősített kérdésekben való megállapodása szükséges.

A bíróság az alperes ezen hivatkozását elfogadni nem tudja.

Az alperes személyes meghallgatása során akként nyilatkozott, hogy a szerződéskötés előzményeiben, a gépjármű, a konstrukció megválasztásában nem vett részt, mivel fia intézte ezeket a dolgokat. Meghallgatása során nem tett olyan tényállítást, hogy nem lízing, hanem kölcsön szerződést szeretett volna kötni a felperessel. Nincs annak jelentősége, hogy az alperes által befizetett 1.765.500,- forintot vételárelőlegként számlázta a felperes figyelemmel arra, hogy az alperes a 2007. szeptember 14. napján kelt egyedi lízingszerződés elnevezésű dokumentumot aláírta,

azon az aláírást nem vitatta. Az egyedi lízingszerződés tartalmából egyértelmű, hogy az alperes lízingszerződést írt alá, melyben lízingdíjak megfizetését vállalta. Az alperes meghallgatása során nem vitatta, hogy akarata volt arra, hogy perbeli gépjárművet lényegében a fia részére, a fia által intézett konstrukcióval lízingbe vegyék.

A szerződés megkötése során az alperes akarata arra irányult, hogy a lízingdíj megfizetése mellett a gépjármű tulajdonjoga majd megszerzésre kerüljön, ezért azon hivatkozás, hogy a szerződés a felek között nem jött létre nem megalapozott. Az alperes az ezzel ellentétes tényállítását nem bizonyította. Az alperes tényállítást nem tett arra, egyébként sem, hogy milyen tartalommal kívánt kölcsönszerződést kötni.

Az alperes hivatkozott arra, hogy az egyedi lízingszerződésben csak a lízingbevevő alperes szerepel, de a lízingbe adó személye meghatározásra nem került. Az egyedi szerződés fejrészen a Lombard címmel, adószámmal, PSZÁF engedélyszámmal feltüntetésre került és lízingbeadó, illetőleg megbízott aláírásaként szerepel a Lombard, illetőleg az Autókereskedő pecsétje, aláírása. Az alperes nem vitatta, hogy az Autókereskedő Kft. jogosult volt a szerződés aláírására.

Az alperes hivatkozott arra is, hogy **nem jött létre a szerződés** amiatt, mert nem közölték az alperessel, hogy a deviza alapú nyilvántartás milyen kockázatokkal és következményekkel jár, kockázatfeltáró nyilatkozat nem készült. Nincs a szerződésben benne a lízingdíj tőkerészenek, és a kamat részének meghatározása. Ezek a szerződés lényeges tartalmi elemei. Álláspontja szerint a Hpt. kölcsönszerződésre vonatkozó szabályai a bírósági gyakorlat alapján a lízing szerződésekre is vonatkoznak. A perbeli pénzügyi lízing szolgáltatása a Hpt. szigorú szabályozása körébe esik figyelemmel arra, hogy az állandó bírói gyakorlat speciális szabályozás hiányában a jogviszony legjellemzőbb elemét, a kölcsönszerződésekre vonatkozó szabályokat is alkalmazza, ezért irányadó a fogyasztói kölcsönre vonatkozó PK vélemények, PJE határozatok is. A pénzügyi lízingszerződés, mint fogyasztói szerződés pénzügyi szolgáltatásnak minősül és értékelhető eleme lényegében a kölcsön nyújtása, ezért az rHpt.203. §, 212. § és 213. §-ának fogyasztóvédelmi elveinek is meg kell jelennie a lízingszerződésben. Egyedileg meg nem tárgyalt, tisztességtelen szerződési feltétel a rPtk. 209. § (1) és 209/A. § (2) bekezdése alapján a szerződési konstrukció, amely az alperes részére felajánlott lízingjogviszony esetén kizárja a kölcsönre vonatkozó fogyasztóvédelmi szabályokat és erre nem hívták fel az alperes figyelmét.

Amennyiben a bíróság a rHpt. 213. § (1) bekezdésének alkalmazhatóságát nem találja megalapozottnak, úgy álláspontja szerint a kötelező tartalmi eleme a szerződésnek a rHpt. 210. § (2) bekezdése alapján lízingdíj tőkerészenek, kamat részének meghatározása, valamint a törlesztés ütemezése.

Az rHpt. 210. § (1) bekezdése alapján a pénzügyi és kiegészítő pénzügyi szolgáltatásra irányuló szerződést írásba kell foglalni.

Az rHpt. 77. § (2) bekezdése és a 210. § (1) bekezdése a pénzügyi lízingszerződésekre írásbeli alakot ír elő. A pénzügyi lízingszerződések csak írásban érvényesek.

Az rPtk. 218. § (1) bekezdése alapján is kötelező a szerződés lényeges tartalmát írásba foglalni.

Hivatkozott arra, hogy a felek a pénzügyi lízingszerződés lényeges tartalmi elemét, a kamat mértékét nem foglalták írásba, ezért a szerződés nem felel meg az rPtk. 218. § (1) bekezdésében írt feltételeknek.

Az alaki érvénytelenség az rPtk. 217. § (1) és 218. § (1) bekezdésének megsértéséhez a jogszabály a semmisség jogkövetkezményét fűzi. Utalt ekörben a bírósági gyakorlatra.

Az 1996. évi CXII. törvény (Hpt.) 3. § (1) bekezdés c) pontja szerint a lízingszerződés pénzügyi szolgáltatásnak minősül.

A Hpt. 2. számú melléklete értelmező rendelkezései I.11 pontjában rögzíti a pénzügyi lízing fogalmát,

amely: az a tevékenység, amelynek során a lízingbeadó ingatlan vagy ingó dolog tulajdonjogát, illetve vagyoni értékű jogot a lízingbevevő megbízása szerint abból a célból szerzi meg, hogy azt a lízingbevevő határozott idejű használatába adja oly módon, hogy az a lízingbevevő könyveiben kerül kimutatásra. A használatba adással a lízingbevevő

- a) viseli a kárveszély átszállásából származó kockázatot,
- b) a hasznok szedésére jogosulttá válik,
- c) viseli a közvetlen terheket (ideértve a fenntartási és amortizációs költségeket is),
- d) jogosultságot szerez arra, hogy a szerződésben kikötött időtartam lejártával a lízingdíj teljes tőketörlesztő és kamattörlesztő részének, valamint a szerződésben kikötött maradványérték megfizetésével a dolgon ő vagy az általa megjelölt személy tulajdonjogot szerezzen. Ha a lízingbevevő nem él e jogával, a lízing tárgya visszakerül a lízingbeadó birtokába és könyveibe. A felek a szerződésben kötik ki a lízingdíj tőkerészét – amely a lízingbe adott vagyontárgy, vagyoni értékű jog szerződés szerinti árával azonos –, valamint kamatrészét és a törlesztésének ütemezését. A felek a szerződésben kötik ki, hogy lízingdíj tőkerészét, amely a lízingbe adott vagyontárgy, vagyoni értékű jog szerződés szerinti árával azonos, valamint a kamat részét és a törlesztések ütemezését.

A fentiek szerint a Hpt. a pénzügyi lízing ellenszolgáltatásaként meghatározott lízingdíjat a teljes törlesztő és kamattörlesztő részletek összegében határozza meg. Az itt szabályozott kamatrész azonban tartalmában nem azonos a Hpt. értelmező rendelkezése III. pont 7. pontjában foglalt kamattal, mely szerint a kamat az adós által a kölcsönnyújtónak az igénybe vett kölcsön használatáért a kölcsönösszeg százalékában meghatározott, időszakosan térítendő elszámolandó pénzösszeg.

A lízingszerződésnél ugyanis a lízingbevevő nem pénzügyi összeget kap időleges használatra, hanem lízingtárgyat, melynek használatáért nem kamatot, hanem használati díjat köteles fizetni. A lízingszerződés az összes lízingdíj összegét tartalmazza, mely magába foglalja a lízingtárgy értékével egyező tőketartozást, a lízingtárgy használati díját, a szerződés lényeges tartalmi elemét meghatározza.

A polgári jogi értelemben vett kamat a szerződésnek nem tartalmi eleme. (BDT.2015.3328.)

Az 1996. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Hpt.) 2. számú melléklet 1.10. pontja szabályozza a hitel és a kölcsön nyújtását és ettől eltérő a 2. számú melléklet az 1.11. pontban található pénzügyi lízing. Ebből következően a pénzügyi lízingszerződésre nem alkalmazható ellentétben az alperesi hivatkozással a hitel és kölcsön nyújtásának a Hpt.-ben is hivatkozott szigorú szabályai, de egyébként sem lehet kiterjesztőleg értelmezni az ott írt fogyasztási kölcsönre vonatkozó szabályozást.

A bírósági gyakorlat szerint a pénzügyi lízingszerződés egy atipikus és vegyes szerződés, mely az adásvétel, haszonbérlet és a pénzkötelmek, kölcsön elemeit egyaránt hordozza. A lízingszerződés alapján a lízingbeadó köteles a szerződésben meghatározott dolgot, határozatlan időre a lízingbeadó használatába adni, a lízingbevevő pedig ezért időszakonként visszatérően lízingdíjat fizetni. A lízingbeadó a dolog beszerzési árát, a lízingkulcs (lízingszorzó) alkalmazásával megnöveli és ez így kalkulált lízingdíjat a tartós használat időtartama alatt a lízingbevevő időszakonként visszatérően lízingdíj részletek formájában fizeti meg. A tartós futamidő alatt a dolog a lízingbevevő használatába kerül, így a lízingdíj valójában két különböző szolgáltatás együttes ellenértékévé jelenik meg, egyfelől a beszerzési ár törlesztéseként, másfelől használati díjként, amit a jelen szerződésben a felperes kamatrészként határozott meg.

A bíróság utal arra, hogy az új Polgári törvénykönyv a 2013. évi V. törvény 6:490. §-a már külön szerződéstípusként szabályozza a pénzügyi lízingszerződést, ennek megfelelően a gyakorlatban is kimunkáltak alapján lényeges tartalmi eleme a szerződésnek a lízingtárgy, mely ellenszolgáltatásaként a lízingbevevő lízingdíj fizetésére köteles.

Az rPtk. 217. § (1) bekezdése alapján jogszabály a szerződésre meghatározott alakot szabhat. Az alakiság megsértésével kötött szerződés – ha jogszabály másként nem rendelkezik – semmis.

A Hpt. 210. § (1) bekezdése alapján a perbeli lízingszerződés írásba foglalása megtörtént.

Az Üzletszabályzat 10. pontjában a felperes a lízingdíjat akként határozta meg, hogy az magába foglalja a lízingbevevő tőketartozását, a lízingtárgy nettó beszerzési árát és a tőkére számított Áfát, a kamatot, valamint a regisztrációs adót.

A felperes a lízingdíj tőke és kamatrésze mibenlétére, arányára, kiszámíthatóságára konkrét tényállítást nem tett, de ez nem a szerződés létrejötte körében, hanem az összecszerűség bizonyítása körében értékelendő.

Az alperesi hivatkozás nem helytálló, a perbeli pénzügyi lízingszerződésre a Hpt. 203. §-ában foglalt szigorú előírások, illetőleg a 213. § (1) bekezdésében foglalt tartalmi elemek meghatározása nem vonatkozik. A Hpt. 210. § (2) bekezdéséből nem következik, hogy a kamatrészt %-osan kellett volna rögzíteni.

A perbeli esetben az Üzletszabályzat I.11. pontja alapján a tőkére vetített kamat degresszív módon került meghatározásra az alábbiak szerint: a) a futamidő első 36 hónapját követően a kamat 2 %-kal csökken; b) amennyiben a teljes futamidő 50 %-a nem éri el a 36 hónapot, abban az esetben a teljes futamidő 50 %-át követő első teljes naptári hónapban csökken a kamat 2 %-kal. Amennyiben az a) vagy b) pont szerint csökkenő kamat alacsonyabb, mint a mértékadó kamat hatályos referencia értéke, abban az esetben a kamat egyenletes a teljes futamidő alatt.

A Kúria BH2017.125. számú eseti döntésében kifejtett jogi álláspontjára utalva, a bíróság szerint a pénzügyi lízingszerződés lényeges tartalmi elemének, a lízingdíjnak részét képező kamatrész a jogi tartalmát tekintve nem azonos a kölcsönszerződés vagy a betétszerződés alapján az adós által a kölcsönnyújtónak vagy a betételhelyezőnek nyújtott kamattal.

A perbeli egyedi szerződésben rögzítésre kerültek a lízing lényeges tartalmi elemei, így a lízingtárgy, a lízingdíj, a törlesztőrészletek száma, illetőleg, hogy a mértékadó devizanem a svájci frank. A kamat meghatározása a lízingszerződésben nem lényeges tartalmi elem. A bíróság osztja a felperesi álláspontot, hogy **a szerződés a felek között létrejött.**

A lízingdíj kamatrésze meghatározásának azért van jelentősége, mert a deviza konstrukció lényege, hogy az adós az adott időszakban irányadó forintkölcsönnél kedvezőbb kamatmérték mellett devizában adósodott el, amiből következően ő viseli az árfolyamváltozás hatásait, ennek a szerződésből is ki kell tűnnie.

Az alperes érdemi ellenkérelmében hivatkozott továbbá arra, hogy a felek közötti szerződés a rHpt. 213. § (1) bekezdés a), b) és c) pontja alapján semmis.

A bíróság álláspontja az, – a fent kifejtettek alapján – hogy a pénzügyi lízingszerződésre nem irányadók az Hpt. 213. § (1) bekezdésében foglalt előírások, így ekörben az alperesi érdemi ellenkérelem nem megalapozott, a bíróság ezen semmisségi kifogásokat nem vizsgálta.

Az alperes hivatkozott arra, hogy tisztességtelen a szerződés 2. pontja, mivel az alperes nem kapott a szerződéskötéskor Üzletszabályzatot, illetőleg a szerződésnek nem vált részévé a Hirdetmény és az Üzletszabályzat. A bíróság ekörben nem találta az alperesi ellenkérelmet megalapozottnak. Az alperes a személyes meghallgatása során nem vitatta, hogy az egyedi szerződést aláírta, hivatkozott arra, hogy lényegében mivel fia intézte a jogügyletet, így a dokumentumok, illetőleg a szerződéskötéskor megkapott papírokat a fia kapta, ezek nem álltak rendelkezésére.

A bíróság álláspontja az, hogy az alperes az egyedi szerződés aláírta, melynek alapján a felperes okirattal igazolta, hogy az Üzletszabályzat, illetőleg a Hirdetmény az a szerződés részévé vált, függetlenül attól, hogy azt a felek egyedileg nem tárgyalták meg.

Az alperes az ezzel ellentétes tényállítását nem tudta bizonyítani, ezért az alperesi jogi érvelés a továbbiakban nem volt helytálló.

Az alperesek védekezésére tekintettel a Pp. 164. § (1) bekezdése alapján a felperesnek kellett bizonyítania - tekintettel arra, hogy kockázatfeltáró írásbeli nyilatkozat hiányzott -, hogy a felperes és az alperes között a perbeli egyedi lízingszerződés kötését megelőzően, a szerződéskötéskor a felperes részéről kockázatfeltáró nyilatkozatra ténylegesen sor került, az rPtk. 205. § (3) bekezdése szerint a szerződéskötést megelőző és a szerződés megkötése során együttműködési és tájékoztatási kötelezettségét a felperes teljesítette.

Az alperes ellenkéremében a nem megfelelő tájékoztatásra a szerződés létrejötte körében is hivatkozott, ezt meghaladóan pedig azt állította, hogy az árfolyamkockázati tájékoztató tisztességtelen, nem volt kellően alapos és olyan mélységű, amellyel az alperest valós döntési helyzetbe hozta. A szabályzat leírása szerint az árfolyamváltozás lényegében kalkulálhatatlan, bizonytalansági tényezőket, árfolyam, kamat díj mértékeket és megfogalmazásokat tartalmaz.

A bíróságnak a perbeli szerződést, mint atipikus szerződést a felek írásbeli egyedi megállapodása, az Üzletszabályzat rendelkezései alapján kellett elbírálnia. A perbeli szerződés megnevezése deviza alapú lízingszerződés volt. A szerződésben rögzítésre került a mértékadó devizanem svájci frank és az Üzletszabályzatban meghatározásra került a „kamatváltozás I. és II.” elszámolási mód. Ennek tartalmáról az Üzletszabályzat I.7, 12, 13.c, 15, 17, 18 és 20 pontjai rendelkeznek, de ezek csak a kamatrészre vonatkoznak, a tőkére nem.

A bíróság nem tudta elfogadni a felperesi érvelést, hogy a szerződés, illetőleg az ahhoz kapcsolódó Üsz. rendelkezéseiből, így különösen a választott devizakonstrukció mértékadó devizanem, az Üsz I.6., I.7., I.8., I.12., I.17., I.18., I.19., I.20.b, c és d, II.4., III.1.b), VIII.4. pontokból gondos átolvasás és megfelelő értelmezés mellett egyértelműen megállapítható, hogy a lízingszerződés árfolyamkockázattal jár. A felperesnek a perben nem az volt a feladata, hogy álláspontja szerint mely rendelkezéseiből vezethető le az alperes, mint fogyasztó számára az, hogy árfolyamkockázattal járt ez a devizakonstrukció, hanem a felperesnek pontosan tényállítást kellett volna tenni a fent ismertetetteknek megfelelően, hogy mikor, ki, milyen tartalmú árfolyamkockázati tájékoztatót és milyen mélységben adott az alperesnek.

Alapos volt az alperes álláspontja, hogy az alperes nem kapott megfelelő tájékoztatást az árfolyamkockázatról, ezért a lízingszerződésnek az árfolyamkockázat korlátlanul a lízingbevevő általi viselését előíró rendelkezései tisztességtelenek, érvénytelenek.

A perbeli lízingszerződés nem vitásan fogyasztói szerződés. A bíróság álláspontja szerint a pénzügyi lízingszerződésekre is alkalmazandóak a 2011. évi CLXI. tv. (Bsz.) 25. §-a, valamint az Alaptörvény 25. cikk 3. bekezdése folytán a bíróságokra nézve kötelező érvényű, a Kúria 2/2014. PJE határozatában, valamint a 6/2013. PJE határozatában kifejtettek.

A Kúria 2/2014. Polgári jogegységi határozata 1. pontja értelmében a deviza alapú fogyasztói kölcsönszerződés azon rendelkezése, amely szerint az árfolyamkockázatot - a kedvezőbb kamatmérték ellenében - korlátozás nélkül a fogyasztó viseli, a főszolgáltatás körébe tartozó szerződéses rendelkezés, amelynek a tisztességtelensége főszabályként nem vizsgálható. E rendelkezés tisztességtelensége csak akkor vizsgálható és állapítható meg, ha az általánosan tájékozott, ésszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó (a továbbiakban: fogyasztó)

számára annak tartalma a szerződéskötéskor - figyelemmel a szerződés szövegére, valamint a pénzügyi intézménytől kapott tájékoztatásra is - nem volt világos, nem volt érthető. Ha a pénzügyi intézménytől kapott nem megfelelő tájékoztatás vagy a tájékoztatás elmaradása folytán a fogyasztó alappal gondolhatta úgy, hogy az árfolyamkockázat nem valós, vagy az őt csak korlátozott mértékben terheli, a szerződésnek az árfolyamkockázatra vonatkozó rendelkezése tisztességtelen, aminek következtében a szerződés részlegesen, vagy teljesen érvénytelen.

A Kúria a 6/2013. PJE határozata 1-3. pontjaiban rögzítette, hogy 1. A deviza alapú hitel-, kölcsön- és pénzügyi lízingszerződések (a továbbiakban: deviza alapú kölcsönszerződések) devizaszerződések. A felek a hitelezőnek és az adósnak a kölcsönszerződésből fakadó pénztartozását egyaránt devizában határozták meg (kirovó pénznem), és azt mindkét fél forintban volt köteles teljesíteni (lerovó pénznem). E szerződéstípusnál az adós az adott időszakban irányadó forintkölcsönnél kedvezőbb kamatmérték mellett devizában adósodott el, amiből következően ő viseli az árfolyamváltozás hatásait: a forint gyengülése az adós fizetési terhének növekedését, erősödése pedig a csökkenését eredményezi. 2. A deviza alapú kölcsönszerződés mint szerződéstípus önmagában amiatt, hogy a kedvezőbb kamatmérték ellenében az árfolyamkockázat az adósnál jelentkezik, nem ütközik jogszabályba, nem ütközik nyilvánvalóan a jóerkölcsbe, nem uzsorás szerződés, nem irányul lehetetlen szolgáltatásra és nem színlelt szerződés. A szerződési terheknek a szerződés megkötését követő - előre nem látható - egyoldalú eltolódása az érvénytelenség körében nem értékelhető, tekintettel arra, hogy az érvénytelenségi oknak a szerződés megkötésekor kell fennállnia. 3. A pénzügyi intézményt a jogszabály alapján terhelő tájékoztatási kötelezettségnek ki kellett terjednie az árfolyamváltozás lehetőségére, és arra, hogy annak milyen hatása van a törlesztőrészletekre. A tájékoztatási kötelezettség nem terjedhetett ki az árfolyamváltozás mértékére.

A 93/13/EGK irányelv 3. cikk (1) bekezdése kimondja, egyedileg meg nem tárgyalt szerződési feltétel abban az esetben tekintendő tisztességtelen feltételnek, ha a jóhiszeműség követelményével ellentétben a felek szerződésből eredő jogaiban és kötelezettségeiben jelentős egyenlőtlenséget idéz elő a fogyasztó kárára. A (2) bekezdése szerint egy szerződési feltétel minden olyan esetben egyedileg meg nem tárgyalt feltételnek tekintendő, ha azt már előzetesen megfogalmazták, és ezért a fogyasztó nem tudta annak tartalmát befolyásolni, különösen az előzetesen kidolgozott szabványszerződések esetében. Az 5. cikk alapján olyan szerződések esetében, amelyekben a fogyasztónak ajánlott valamennyi feltétel vagy a feltételek némelyike írásban szerepel, ezeknek a feltételeknek világosnak és érthetőnek kell lenniük. Ha egy feltétel értelme kétséges, akkor a fogyasztó számára legkedvezőbb értelmezés az irányadó.

Az általános szerződési feltétel fogalmát a szerződéskötéskor hatályos, a rPtk. 205/A. § (1) bekezdése határozza meg, mely szerint általános szerződési feltételnek minősül az a szerződési feltétel, amelyet az egyik fél több szerződés megkötése céljából egyoldalúan, a másik fél közreműködése nélkül előre meghatároz, és amelyet a felek egyedileg nem tárgyaltak meg.

Az irányadó joggyakorlat, illetőleg az EUB ítéletek alapján összefoglalható, hogy – figyelemmel a 93/13/EGK irányelv 5. cikkére is – a fogyasztó számára alapvető jelentőséggel bír, hogy a szerződéskötést megelőzően a szerződési feltételeket és a szerződéskötés következményeit megismerhesse. A fogyasztót tájékoztatni kell a kötelezettségvállalás esetlegesen befolyásoló valamennyi olyan tényezőről, amely révén felmérheti az általa felvett hitel, illetőleg így lízingszerződés teljesítésének teljes költségét. Ennek a tájékoztatásnak világosnak és érthetőnek kell lennie, hogy az alapján az átlagos fogyasztó felmérje a várható költségeket, annak körülményeit, a szolgáltatást és árjellegét. A tájékoztatásnak követelménye, hogy annak elegendőnek kell lennie ahhoz, hogy a fogyasztó a tájékoztatás alapján megalapozott döntéseket hozhasson.

Az árfolyamkockázati tájékoztatásnak nem csak alaki és nyelvtani szempontból, hanem a konkrét

tartalom vonatkozásában is érhetőnek kell lennie, hogy értékelni tudja a pénzügyi kötelezettségeire gyakorolt hatását.

A perbeli lízingszerződésben az egyedi szerződés tartalmazza, hogy a lízingbevevő által az üzletszabályzat alapján választott „kamatváltás I. és II.” elszámolási mód a normál devizakonstrukció. Miután ezek fogalmait az Üzletszabályzat határozza meg az I.6., II.3., I.18., J.19., I.20.b)-d) pontokban, azok a 93/13 EGK irányelv 3. cikk (2) bekezdése és a rPtk. 205/A. § (1) bekezdése szerint általános szerződési feltételeknek, illetve fogyasztói szerződésben egyedileg meg nem tárgyalt feltételnek minősülnek. Az Üzletszabályzat e rendelkezései az árfolyam különbözet számítási módjára vonatkozóan tartalmazzák, hogy a lízingbevevőnek a mértékadó árfolyam és a fizetési esedékesség napján aktuális eladási árfolyam változásának függvényében kedvezőtlen árfolyamváltozás esetén különbözetét is kell fizetni, melynek nincs felső határa, az árfolyamváltozásból eredő kockázat fennáll, és a kedvezőtlen irányú változások terheit kizárólag ő köteles viselni. A felek az egyedi szerződésben meghatározták a mértékadó devizanemet, az üzletszabályzat e fogalmat értelmezte (1.12. pont), a mértékadó árfolyamot (1.18. pont) és az árfolyamváltozás kiszámítási módját az 1/20. a., b., c és d) pontokban külön is rögzítette. Mindezeknek a normál deviza-alapú konstrukció meghatározásával együtt értelmezéséből következik, hogy a perbeli esetben a lízingbevevővel az árfolyamváltozás (kamatváltás II.) elszámolása a futamidő során folyamatosan, aktuálisan történik és ebből következően az árfolyamváltozás maga után vonja a lízingbevevő fizetési kötelezettségének a változását is. Ez azonban a lízingdíj kamatrészére vonatkozik.

Az árfolyamváltozás viselésére, annak megfizetésére az alperes az egyedi szerződés 4. pontja szerint vállalt kötelezettséget, valamint az egyedi szerződés 2. pontja alapján magára nézve kötelezőnek ismerte el, hogy az Üzletszabályzat II.4. pontja értelmében a felperes kiterheli a kamatváltás II.-t, a VII.3. pont alapján pedig a szerződés felmondása esetén esedékesség válik - az ott felsorolt más jogcímenek alapuló fizetési kötelezettség mellett - a felmondás napjáig esedékes kamatváltás II. és az arra felszámított kamat.

A bíróságnak azt kellett vizsgálnia, hogy a fenti szempontok alapján az alperes kapott-e tájékoztatást az árfolyamkockázatról, amennyiben igen, az megfelelő volt-e.

A perbeli esetben külön kockázatfeltáró nyilatkozat nem készült, a felperesnek ez nem is volt kötelezettsége, mert a szerződéskötéskor hatályos, a hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (rHpt.) kockázatfeltáró nyilatkozatról rendelkező 203. § (6) és (7) bekezdése a pénzügyi lízingszerződésre nem vonatkozik. A felperest a rPtk. 205. § (3) bekezdése alapján a szerződéskötést megelőző együttműködési és tájékoztatási kötelezettsége teljesítése körében terhelte a lízingszerződés kötését megelőzően kockázatfeltárás az alperes irányába. E kockázatfeltárásnak meg kellett felelnie mind a magyar, mind az uniós jognak, így a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló, 1993. április 5-i 93/13/EGK tanácsi irányelvet értelmező EUB ítéletekben foglaltaknak.

Az Európai Unió Bírósága C-51/17. számú ítélete szerint a 93/13 irányelv 4. cikkének (2) bekezdését akként kell értelmezni, hogy az a követelmény, amely szerint a szerződési feltételeket világosan és érthetően kell megfogalmazni, arra kötelezi a pénzügyi intézményeket, hogy elegendő tájékoztatást nyújtsanak a kölcsönfelvevők számára ahhoz, hogy ez utóbbiak tájékozott és megalapozott döntéseket hozhassanak. E tekintetben e követelmény magában foglalja, hogy az árfolyamkockázattal kapcsolatos feltételnek nemcsak alaki és nyelvtani szempontból, hanem a konkrét tartalom vonatkozásában is érhetőnek kell lennie a fogyasztó számára, abban az értelemben, hogy az általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő, átlagos fogyasztó ne csupán azt legyen képes felismerni, hogy a nemzeti fizetőeszköz a kölcsön nyilvántartásba vétele szerinti devizához

képest leértékelődhet, hanem értékelni kell tudnia egy ilyen feltételnek a pénzügyi kötelezettségeire gyakorolt — esetlegesen jelentős - gazdasági következményeit is. Azt is hangsúlyozta, hogy a fogyasztó számára ténylegesen lehetőséget kell biztosítani arra, hogy a szerződés összes feltételét megismerhesse. A szerződési feltételekről és a szerződéskötés következményeiről a szerződés megkötése előtt időben nyújtott tájékoztatás ugyanis alapvető jelentőségű a fogyasztó számára annak eldöntéséhez, hogy szándékában áll-e az eladó vagy a szolgáltató által előzetesen meghatározott feltételeket elfogadva az eladóval vagy a szolgáltatóval szerződéses kapcsolatba lépni (C-51/17, ECLI:EU:C:2018:750, a határozat 3. pontja).

A Kúria a 6/2013. PJE határozat 2/f. Pontjában foglaltak szerint megállapította azt is, a fogyasztói szerződésekben alkalmazott általános szerződési feltételek és egyedileg meg nem tárgyalt szerződési feltételek tisztességtelenségének a megítélése, amelyre vonatkozó rendelkezések (Ptk. 209. §, 209/A. §, 209/B. §) részben uniós irányelvek átültetése folytán kerültek a magyar jogrendszerbe, és így alkalmazásuk az uniós szabályok értelmezését is igénylik.

Az árfolyamkockázat valós tartalmára vonatkozó konkrét és egyedi tájékoztatás megtörténtét és tartalmát a felperesnek kellett bizonyítania. A felperes nem hivatkozott arra, hogy a lízingszerződés megkötését megelőzően az árfolyamkockázatról az alperes tájékoztatást kapott volna akár szóban, akár írásban. Az árfolyam tájékoztatás tényleges mibenlétére a felperes pontos tényállítást nem tett. Ekörben a felperesnek bizonyítási indítványa nem volt.

A perbeli esetben az árfolyamkockázatról való tájékoztatás hiányzott. A benyújtott egyedi lízingszerződés, és az Üzletszabályzat nem tartalmaz az árfolyamkockázatról a fenti szempontoknak megfelelő tájékoztatást. A PSZÁF jelentés is megállapította a felperes hiányos szerződéskötési gyakorlatát. A bíróság megállapította, hogy a felperes az uniós jogba ütközően nem tárta fel a devizahitelezésben rejlő tényleges kockázatokat, mert nem adott az árfolyamkockázat ismertetése körében alaki és nyelvtani szempontból, valamint a konkrét tartalom vonatkozásában is érthető olyan tájékoztatást az alperesnek, mely alkalmas volt arra, hogy az általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő, átlagos fogyasztó ne csupán azt legyen képes felismerni, hogy a forint a svájci frankhoz képest leértékelődhet, hanem értékelhesse egy ilyen feltételnek a pénzügyi kötelezettségeire gyakorolt - esetlegesen jelentős - gazdasági következményeit is

Az rPtk. 209. § (1) bekezdése kimondja, hogy tisztességtelen az általános szerződési feltétel, illetve a fogyasztói szerződésben egyedileg meg nem tárgyalt szerződési feltétel, ha a feleknek a szerződésből eredő jogait és kötelezettségeit a jóhiszeműség és tisztesség követelményének megsértésével egyoldalúan és indokolatlanul a szerződési feltétel támasztójával szerződést kötő fél hátrányára állapítja meg.

A (2) bekezdés értelmében a feltétel tisztességtelen voltának megállapításakor vizsgálni kell a szerződéskötéskor fennálló minden olyan körülményt, amely a szerződés megkötésére vezetett, továbbá a kikötött szolgáltatás természetét, az érintett feltételnek a szerződés más feltételeivel vagy más szerződésekkel való kapcsolatát.

A rPtk. 4. § (1) bekezdése alapján a polgári jogok gyakorlása és a kötelezettségek teljesítése során a felek a jóhiszeműség és tisztesség követelményének megfelelően, kölcsönösen együttműködve kötelesek eljárni.

A bíróság álláspontja szerint a felperes a jóhiszeműség és tisztesség követelményét, továbbá az rPtk. 205. § (3) bekezdés szerinti együttműködési és tájékoztatási kötelezettségét sértette meg azzal, hogy nem adott az alperesnek megfelelő tájékoztatást az árfolyamkockázatról, a normál devizakonstrukció mibenlétéről, illetőleg az árfolyamváltozásnak, a tőkére, a törlesztőrészletekre gyakorolt hatásáról.

A bíróság a fentiek alapján megállapítja, hogy az árfolyamkockázatról szóló tájékoztatás elmaradása következtében perbeli lízingszerződés azon pontjai, amely a szerződési feltételek alapján az alperes árfolyam különbözetből eredő fizetési kötelezettség terheli a szerződésből eredő jogai és kötelezettségei a jóhiszeműség és tisztesség követelményének megsértésével egyoldalúan és indokolatlanul az alperes hátrányára állapította meg.

A lízingszerződés 4. pontja, az Üzletszabályzat I.20.b-c) és d) pontja, a II.4 és a VII.3 pontjában rögzített egyedileg meg nem tárgyalt szerződési feltételek az rPtk. 209. § (1) bekezdés alapján tisztességtelenek és így az rPtk. 209/A. § (2) bekezdése szerint semmisek.

A fenti rendelkezések ezért nem jelentenek kötelezettséget a fogyasztóra.

Az rPtk. 239. § (1) bekezdése szerint a szerződés részbeni érvénytelensége esetén az egész szerződés csak akkor dől meg, ha a felek azt az érvénytelen rész nélkül nem kötötték volna meg. Jogszabály ettől eltérően rendelkezhet.

A bíróság álláspontja az, hogy figyelemmel arra, hogy az árfolyamkockázatra vonatkozó tájékoztatás teljes mértékben hiányzott, lényegi elemeit tekintve és az árfolyamkockázat, az a szerződési főkötelezettség körébe tartozik, hiszen a mértékadó devizanem CHF volt, normál devizakonstrukcióban került meghatározásra, ezért a teljes szerződés érvénytelen.

A bíróság a szerződés érvénytelenségét megállapította arra tekintettel, hogy az árfolyamkockázatról szóló tájékoztatás tisztességtelen, ezért már nincs jelentősége annak, hogy a rPtk. 200. § (2) bekezdése szerint jó erkölcsbe ütközik-e. Lényegében az alperes ugyanis ezen érvénytelenségi ok körében ugyanazt tartotta irányadónak, amit az árfolyamkockázat vonatkozásában már kifejtett.

Az Üzletszabályzat VI. fejezet 2. pontja egyértelműen egyértelműen rögzíti, hogy a lízingbevevő valamennyi esedékessé vált, meg nem fizetett tartozása után a jegybanki alapkamat kétszeresének megfelelő mértékű késedelmi kamatot köteles fizetni a lízingbeadónak. Ez a Hirdetmény 6. pontjában is rögzített.

A bíróság álláspontja szerint ez a rendelkezés nem minősíthető tisztességtelennek.

A bíróság a fentiek miatt az alperes további kifogásait nem vizsgálta.

A bíróság ezt meghaladóan osztotta az alperesi érdemi ellenkérelmet, hogy a felperes egyébként sem bizonyította a keresetben írt igényének összecszerúségét. Nem volt megfelelően levezetve, hogy az alperesi befizetések a lízingdíj tőke, és kamatrészére milyen módon került meghatározásra, elszámolásra. Nem tett tényállítást a kimutatás alapjául szolgáló lízingdíj tőke és kamatrész árfolyamára, változására, a kamatrész mértékére, a kimutatás átláthatóságára, értelmezésére. A bíróság álláspontja az, hogy a felperes felhívás ellenére nem nyilatkozott a lízingdíj kamatrész mértékének meghatározásáról, mibenlétéről. A csatolt forgalmi kimutatásból megállapítható, hogy még október hónapban a tőke 52.000,- forint és a kamat 32.000,- forint, utána következő hónaptól, novemberből a tőke hirtelen lecsökken a felére, 22.000,- forintra, míg a kamat felemelkedik a duplájára, 61.000,- forintra és ez a tendencia megmaradt. A kamatrészre vonatkozó pontos tényállítás hiányában pedig a felperesi forgalmi kimutatás nem értelmezhető, és ez a felperes terhére esik. A szerződés szerint hivatkozott számítási mód sem állapítható meg figyelemmel arra, hogy a szerződéstől eltérően az árfolyamváltozás nem rendszeresen, hanem változó gyakorisággal lett kiterhelve és nem állapítható meg, hogy ez a tőke részre is vagy csak a kamatra, vagy mindkettőre vonatkozik. Az Üzletszabályzat csak a kamat árfolyamváltozásáról beszél, ugyanakkor a felperes lényegében tényállításában, illetőleg az elszámolásban maga a tőkerész vonatkozásában is árfolyamváltozást alkalmazott a konstrukció normál devizakonstrukció részeként.

A felperes tényállításában az induló tőketartozást lényegében 3.484.500,- forint összegben határozott meg. Nem vitatta, hogy az első lízingdíj 1.765.000,- forint befizetésre került, melyet álláspontja szerint 875.000,- forint adónak és 890.500,- forint tőkének könyvelt le. Ez azonban a forgalmi kimutatásból nem volt megállapítható.

Az alperes az első lízingdíjat nem a felperesnek, hanem magának az Autókereskedésnek fizette, így lényegében az az autónál vételárelőlegként került elszámolásra a felperesnél is.

A fentiekből egyértelmű, hogy a felperes maga is keverte a szerződés során a lízing illetőleg a kölcsön elemeit. Ténylegesen az alperesnek az alperes lényegében a 3.484.500,- forint összeg erejéig finanszírozott az alperes helyett, ugyanakkor a rendszeresen fizetendő lízingdíj összege a 72 x 84.131,- forint, az összesen 6.057.432,- forintot volt. Ebből láthatóan a felperes nyilvánvalóan magas kamattal számolta a lízingdíj kamatrészét, ami ellentmond a deviza konstrukció lényegének.

A felperes által csatolt kimutatás nem alkalmas a kereset összegszerűségének a bizonyítására.

A keresetlevélben közölt adatok nem egyeztek meg a forgalmi kimutatás számadatival, így az nem volt értelmezhető. A felperes nem adta elő a tényállításban, hogy a forgalmi kimutatás mely pénzügyi intézmény, mely napon érvényes árfolyama alapján számította ki a szerződés megkötésétől kezdődően. A mértékadó árfolyam „kamatváltozás I. és II.” fogalmak körében az egyes kiterhelések időpontjában mi volt a mértékadó árfolyam, erre tényállítás nem volt. Az Üzletszabályzat alapján sem volt megfelelő és levezethető a felperesi számítási mód utalva arra, hogy nem csak a keresetben írt követelés vonatkozásában, hanem magában az alperesi teljesítések elszámolására is irányadóan.

A perbeli elszámolás az felülvizsgált elszámolás a felperesi állítás szerint. A fogyasztói szerződések körében az elszámolási törvény, a DH1 és DH2 törvény alapján tisztességtelennek tekintendő kettős árfolyam alkalmazásáról szóló és a fogyasztóval szerződő félnek egyoldalú szerződésmódosítási jogot biztosító szerződési feltételek semmissége folytán, a fogyasztónak visszajáró túlfizetés összegének meghatározására és a még fennálló tartozásba való beszámítására vonatkozó kötelezettséget és annak teljesítésével összefüggő szabályokat tartalmazza.

A pénzügyi intézményekben ugyanis kötelezően elvégzendő elszámolást a DH2 törvény 16. § (2) bekezdése értelmében a Magyar Nemzeti Bank elnökének a DH2 törvény felhatalmazása alapján kiadott rendeletében (42., 54. és 55/2014 MNB rendelet) meghatározott tartalommal és formában kellett elkészíteniük. Az érintett MNB rendeletből megállapíthatóan az elszámolásnak egyebek között tartalmaznia kell a kölcsön induló kamatlábát, amelyet a részletes elszámolásban tüntetnek fel a pénzügyi intézmények.

A DH.2 törvény 5. § (2) bekezdése és az MNB rendelet 5. §-a alapján a fogyasztói túlfizetés mértékét és így a fogyasztói követelést, valamint a fennálló tartozás nagyságát először az első törlesztési periódusra vonatkozóan, majd ezt követő törlesztési periódusokra sorrendben, egymás után egyenként kell megállapítani.

A csatolt forgalmi kimutatásból 2013. december 2. napjáig kiterhelt fizetési kötelezettségről szólt.

A felperes olyan kimutatást és tényállítást, amely megfelel a fenti rendelkezéseknek, elszámolási előírásoknak, nem csatolt, erre nem is hivatkozott, így a felperes keresete összegszerűen sem volt bizonyított.

Amennyiben a szerződés érvénytelensége nem lett volna megállapítható, a bíróság a keresetet azért utasította volna el, mert a felperes a felhívás ellenére nem bizonyította megfelelően, hogy az által kért tőke, késedelmi kamat és felszámított egyéb lízingdíjak, árfolyamváltozás, kezelési díj, költségek

megalapozottak.

Ennek hiányában esetleges elszámolás sem volt elvégezhető a felek között.

A bíróság a fentiek alapján a felperes keresetét elutasította.

A felperes pervesztes lett.

A bíróság a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja alapján, figyelemmel a Pp. 78. § (1) bekezdésére is kötelezte a pervesztes felperest az alperesi perköltség megfizetésére.

A fellebbezésről szóló tájékoztatás a Pp. 233. § (1) bekezdésén alapul.

Budapest, 2019. január 31.

dr. Maczkó Havaska Éva sk.
bíró